

Repertoriumnummer
Datum van uitspraak XX/XX/XXXX
Rolnummer A/
Model M3

☐ Niet aan te bieden
aan de ontvanger

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op €	op €	op €

Rechtsmiddelen

Ondernemingsrechtbank
LEUVEN

Vonnis

TWEEDE KAMER

Aangeboden op
Niet te registreren

NV AAA

eisende partij op hoofdeis,

hierna aangeduid als "AAA"

VZW BBB

vrijwillig tussenkomende partij,

hierna aangeduid als "BBB"

beiden vertegenwoordigd door meester ..., advocaat te [•] die ter zitting verscheen;

TEGEN:

BV CCC

verwerende partij op hoofdeis

eisende partij in gedwongen tussenkomst en vrijwaring ten opzichte van GMBH DDD,

vertegenwoordigd door meester, advocaat te [•] voor wie meester ter zitting verscheen;

hierna aangeduid als "CCC"

GMBH DDD

verwerende partij in gedwongen tussenkomst op vordering van CCC, vertegenwoordigd door meester, advocaat te [•] die [•] ter zitting verscheen;

hierna aangeduid als "DDD"

IN AANWEZIGHEID VAN

Ir. YYY, [•]

1. PROCEDURE

De rechtbank nam kennis van het dossier van de rechtspleging, onder meer van:

- de dagvaarding in kort geding van 18 april 2019 betekend op verzoek van AAA aan CCC en DDD in de zaak alhier gekend onder rolnummer;
- de beschikking van 11 juni 2019 van de voorzitter van deze rechtbank waarbij dhr. XXX als gerechtsdeskundige werd aangesteld;
- de beschikking van 3 september 2019 van de voorzitter van deze rechtbank waarbij dhr. XXX als gerechtsdeskundige werd vervangen door Ir. YYY;

- het deskundig verslag van Ir. YYY zoals neergelegd op 18 januari 2022;
- de gedinginleidende dagvaarding van 14 juni 2022 betekend op verzoek van AAA aan CCC in deze zaak gekend onder rolnummer;
- de dagvaarding in gedwongen tussenkomst en vrijwaring van 1 augustus 2022 betekend op verzoek van CCC aan DDD;
- het verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst namens BBB zoals neergelegd ter griffie op 23 augustus 2022;
- de beschikking van 20 september 2022 overeenkomstig artikel 747 van het Gerechtelijk Wetboek waarbij rechtsdag werd bepaald op de zitting van 23 april 2024;
- de gezamenlijke syntheseconclusie die AAA en BBB neerlegden op 2 februari 2024;
- de syntheseconclusie die CCC neerlegde op 8 maart 2024;
- de syntheseconclusie die DDD neerlegde op 12 april 2024;
- de stukken van de partijen.

Op de openbare zitting van 23 april 2024 werden de partijen gehoord. Na afloop werden de debatten gesloten en werd de zaak in beraad genomen.

De procedure verliep in het Nederlands overeenkomstig de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

2. FEITEN

Eisende partij op hoofdeis AAA is de verzekeraar brand en aanverwante risico's van BBB voor het gebouw gelegen te Heverlee, BBB huur(t)(de) dat gebouw van de KU Leuven.

Op 13 februari 2019 deed zich in het gebouw een brand voor waarbij zware brandschade aan het gebouw en de inhoud ervan werd veroorzaakt.

De brand ontstond in een labo van BBB waar zich een analysetoestel DDD CS-580A bevond. BBB kocht dat toestel bij de (in Nederland gevestigde) verdeler CCC die het in april 2018 ook bij haar installeerde.

CCC kocht het toestel op haar beurt van de (in Duitsland gevestigde) fabrikant DDD.

AAA en BBB stellen dat een technisch defect aan het analysetoestel aan de oorzaak ligt van de brand.

CCC en DDD betwisten dat standpunt.

Op 15 en 27 februari 2019 vonden er op de site samenkomsten plaats in aanwezigheid (van de technisch adviseurs) van de partijen.

Aangezien er geen akkoord werd bereikt over (de vaststelling van) de aansprakelijkheid voor de brand, ging AAA op 18 april 2019 over tot dagvaarding in kort geding ten opzichte van zowel CCC als DDD.

Zij verzocht daarbij om een gerechtsdeskundige aan te stellen om, onder meer, de oorzaak van de brand vast te stellen en de volledige schade te begroten.

Bij beschikking van 11 juni 2019 stelde de voorzitter van de rechtbank dhr. XXX aan.

Bij beschikking van 3 september 2019 werd dhr. Bastijns als gerechtsdeskundige vervangen door Ir. YYY.

Op 12 januari 2022 legde dhr. YYY zijn deskundig eindverslag neer. Hij kwam daarbij tot het besluit dat de brand inderdaad zou ontstaan zijn ter hoogte van het analysetoestel DDD CS-580A. Als oorzaak van de brand weerhield de gerechtsdeskundige een technisch defect aan dat analysetoestel.

De partijen begrootten de materiële schade op 242.783,13 euro (excl. BTW) in werkelijke waarde en de bedrijfsschade op 104.527 euro. De gerechtsdeskundige akteerde dat akkoord in zijn eindverslag.

AAA stelt dat zij in de periode van februari 2019 tot september 2021 door middel van verschillende deelluitkeringen aan haar verzekerde BBB in totaal 168.607,19 euro uitkeerde zodat zij voor dat bedrag ten opzichte van de verdeler/verkoper CCC is gesubrogeerd in de rechten van haar verzekerde.

De partijen vonden geen minnelijk akkoord. Op 14 juli 2022 ging AAA over tot dagvaarding van CCC.

CCC ging op haar beurt op 1 augustus 2022 over tot dagvaarding van haar leverancier/de fabrikant DDD in gedwongen tussenkomst en vrijwaring.

BBB legde op 23 augustus 2022 een verzoekschrift tot vrijwillige tussenkomst neer.

De vorderingen van de partijen worden hierna toegelicht.

3. VOORWERP VAN DE VORDERINGEN

3.1. AAA en BBB

AAA en BBB vorderen:

CCC te veroordelen om aan AAA het bedrag van 168.607,19 euro te betalen, te vermeerderen met de toepasselijke interesten;

CCC tevens te veroordelen tot betaling van de toepasselijke gerechtskosten van zowel de procedure in kort geding als de procedure ten gronde;

CCC te veroordelen tot betaling aan BBB van de som van 104.527 euro, te vermeerderen met de toepasselijke interesten en de toepasselijke gerechtskosten;

3.2. CCC

CCC vordert:

de vorderingen van AAA en BBB als ontoelaatbaar minstens als ongegrond af te wijzen en hen dienvolgens te veroordelen tot betaling van de toepasselijke gerechtskosten;

in ondergeschikte orde, de vordering van AAA te herleiden tot een bedrag van 142.806,92 euro, te vermeerderen met de toepasselijke interesten;

DDD te veroordelen om CCC te vrijwaren tegen iedere veroordeling die lastens haar wordt uitgesproken, zowel in hoofdsom, interesten, als gerechtskosten en haar tevens te veroordelen tot betaling van de toepasselijke gerechtskosten in hoofde van CCC.

3.3. DDD

DDD vordert:

in limine litis en in hoofdorde, zich zonder rechtsmacht te verklaren om kennis te nemen van onderhavig geschil (met inbegrip van de vordering die CCC lastens DDD instelde);

in ondergeschikte orde, de vordering ingesteld door CCC lastens DDD af te wijzen als zonder voorwerp;

in meer ondergeschikte orde, de vordering ingesteld door CCC lastens DDD af te wijzen als ontoelaatbaar, minstens ongegrond;

in meest ondergeschikte orde, mede gelet op minstens de artikelen 74, 78 en 80 Weens Koopverdrag, bij de begroting van de schadevergoeding waarop BBB en AAA aanspraak maken, bijkomend ook het gedeelte eigen aansprakelijkheid in hoofde van BBB in mindering te brengen;

in ieder geval, CCC te veroordelen tot betaling van de toepasselijke gerechtskosten.

4. BEOORDELING DOOR DE RECHTBANK

4.1. Rechtsmacht en bevoegdheid van de rechtbank

4.1.1. Standpunt van de partijen

CCC en DDD stellen dat deze rechtbank zich zonder rechtsmacht moet verklaren aangezien hetzij de Nederlandse rechter, hetzij de Duitse rechter (als de rechtbanken van de statutaire zetel van, respectievelijk, verwerende partij CCC en verwerende partij in gedwongen tussenkomst en vrijwaring DDD) overeenkomstig artikel 4.1 van de Brussel I-bis Verordening¹ bevoegd zouden zijn.

AAA en BBB betwisten dat standpunt. Zij leiden de rechtsmacht van de Belgische rechtbank af uit artikel 7.1 van voormelde verordening.

4.1.2. Oordeel van de rechtbank

4.1.2.1. Overeenkomstig artikel 4 van de Brussel I-bis Verordening vormt de woonplaats van de verwerende partij de algemene (internationale) bevoegdheidsgrond van die Verordening.

Zoals uiteengezet in overweging 16 van de Verordening zijn er naast de woonplaats van de verweerder echter ook alternatieve bevoegdheidsgronden mogelijk, gebaseerd op de nauwe band tussen het gerecht en de vordering of de noodzaak een goede rechtsbedeling te vergemakkelijken.

Die alternatieve bevoegdheidsgronden zijn opgenomen in Hoofdstuk 2, Afdeling II van de Verordening (artikelen 7 t.e.m. 9). Die alternatieve bevoegdheidsgronden sluiten de algemene bevoegdheidsgrond niet uit en hebben er geen voorrang over. In plaats daarvan worden ze op dezelfde voet geplaatst en vormen ze bijgevolg een alternatief voor de woonplaats van de verweerder.² Binnen de systematiek van de Brussel I-bis Verordening is het bijgevolg perfect mogelijk dat de gerechten van meerdere Lidstaten bevoegd zijn om over een geschil te oordelen. De forumkeuze komt in dat geval toe aan de verzoekende partij(en).

¹ Brussel Ibis Verordening – Verordening (EU) nr. 1215/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2012 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken (herschikking)

² Zie o.m. HvJ, *Andreas Kainz v Pantherwerke AG* (overweging 21).

Artikel 7.1 van de Brussel I-bis Verordening – waarop AAA en BBB zich terecht beroepen – stelt dat een persoon die woonplaats heeft op het grondgebied van een lidstaat kan worden opgeroepen voor het gerecht van de plaats waar de verbintenis die aan de eis ten grondslag ligt, is uitgevoerd of moet worden uitgevoerd. Voor de koop en verkoop van roerende lichamelijke zaken geldt dat de plaats in een lidstaat waar de zaken volgens de overeenkomst geleverd werden of geleverd hadden moeten worden, geldt als de plaats van de uitvoering van de verbintenis (artikel 7.1(b) van de Verordening).

4.1.2.2. AAA en BBB stellen dat het analysetoestel DDD CS-580A werd geleverd te Heverlee (België) waar CCC het toestel installeerde en op punt stelde. CCC bevestigt dat gegeven in haar syntheseconclusie (*“Gezien het kwestieuze analysetoestel door concludante (...) in het labo van BBB te Heverlee geïnstalleerd werd”* p. 6).

Voorgaand gegeven blijkt ook uit de factuur betreffende het toestel (*“Duty Delivery Paid (DDP) Heverlee”*, stuk 6 van AAA/BBB). Het voorgaande wordt ook bevestigd door de verwijzing op de factuur naar *“BTW-Richtlijn 2006/112/EG Artikel 138 lid 1 en het Nederlandse recht - Wet OB Art 9 2 b en Tabel II, onderdeel a, post 6”* wat overeenstemt met het Belgische WBTW artikel 39 bis, 1°. Uit voorgaande elementen blijkt dat de verkoper het toestel vanuit Nederland naar België verzond. Er was dus geen sprake van een levering *“Ex Works”* zoals de raadsman van DDD ter zitting suggereert.

Overeenkomstig artikel 8.2 van de Brussel I-bis Verordening is de rechter waar de oorspronkelijke vordering aanhangig is gemaakt ook (internationaal) bevoegd om een vordering tot vrijwaring te behandelen.

Gelet op voorgaande elementen besluit de rechtbank dat zij op grond van artikel 7.1 jo. artikel 8.2 van de Brussel I-bis Verordening wel degelijk rechtsmacht heeft om over het geschil te oordelen.

4.1.2.3. Terzijde en ten overvloede overweegt de rechtbank dat zij ook rechtsmacht zou hebben indien eisende partijen hun vordering zouden hebben gestoeld op een *“verbintenis uit onrechtmatige daad”* in hoofde van CCC – een term die Verordeningsautonoom moet worden uitgelegd.³

Artikel 7.2 van de Brussel I-bis Verordening bepaalt dat dergelijke vorderingen kunnen worden ingesteld voor het gerecht van de plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan of zich kan voordoen. De plaats waar het schadebrengende feit zich heeft voorgedaan is de plaats waar de foutieve handeling zich voordeed (zgn. *locus actus*) alsook de plaats waar de schade zich voordoet (zgn. *locus damni*).⁴

Aangezien de schade zich in deze zaak evident heeft voorgedaan in Heverlee (België) hebben de Belgische rechtbanken ook op grond van artikel 7.2 van de Brussel I-bis Verordening rechtsmacht.

4.1.2.4. Wat haar (internrechtelijke) bevoegdheid betreft stelt de rechtbank vast dat zij materieel bevoegd is op grond van artikel 573 van het Gerechtelijk Wetboek.

De ondernemingsrechtbank neemt in eerste aanleg kennis van de geschillen tussen ondernemingen als bedoeld in artikel I.1, 1°, van het Wetboek van economisch recht, die niet vallen onder de bijzondere bevoegdheid van andere rechtscolleges en die, wat betreft natuurlijke personen, betrekking hebben op een handeling die niet kennelijk vreemd is aan de onderneming.

De territoriale bevoegdheid van de rechtbank wordt door partijen niet betwist.

³ HvJ, *Kalfelis* (C-189/87) (overweging 18) en HvJ, *Handte* (C-26/91)

⁴ HvJ, *Handelskwekerij G. J. Bier v Mines de potasse d’Alsace* (C-21/76)

4.2. Toepasselijk recht

4.2.1. Standpunt van de partijen

Tussen partijen bestaat thans geen discussie (meer) dat het Weens Koopverdrag⁵ in deze zaak van toepassing is.

CCC en DDD voeren bijkomend aan dat, voor de zaken die niet door voormeld Verdrag worden geregeld, respectievelijk het Nederlands en Duits recht als aanvullend recht moet worden toegepast.

4.2.2. Oordeel van de rechtbank

Het Weens Koopverdrag is van toepassing op koopovereenkomsten betreffende roerende zaken tussen partijen die in verschillende Staten gevestigd zijn wanneer die Staten verdragsluitende Staten zijn.

Aangezien huidige zaak betrekking heeft op koopovereenkomsten tussen partijen die in verschillende Staten gevestigd zijn en die Staten (met name, België, Nederland en Duitsland) verdragsluitende Staten zijn, is het Weens Koopverdrag van toepassing.

De partijen hebben de toepassing van het Weens Koopverdrag in hun rechtsverhouding niet uitgesloten en zijn het in deze zaak ook eens dat dat verdrag van toepassing is.

Als aanvullend (materieel) recht moet overeenkomstig artikel 4.1(a) van de Rome I Verordening:

(i) in de rechtsverhouding tussen AAA/BBB en CCC, het Nederlands recht worden toegepast;

(ii) in de rechtsverhouding tussen CCC en DDD, het Duitse recht worden toegepast.

4.3. Toelaatbaarheid van de vordering

4.3.1. Standpunt van de partijen

CCC en DDD werpen op dat AAA en BBB hun recht om zich op een niet-conformiteit van het aangekochte goed te beroepen hebben verloren aangezien zij CCC niet binnen een redelijke termijn in kennis hebben gesteld van die niet-conformiteit, minstens geen kennisgeving hebben gestuurd binnen twee jaar na de afgifte van het goed aan BBB zoals vereist door artikel 39 van het Weens Koopverdrag.

AAA en BBB betwisten dat standpunt. Zij wijzen erop dat de brand – die zij toeschreven aan een technisch gebrek in het toestel – zich voordeed op 13 februari 2019 en door hen onmiddellijk ter kennis werd gebracht van CCC met verzoek tot tegensprekelijke vaststelling van de oorzaak en de gevolgen van de brand. Zij stellen dat het bestaan van een gebrek in het toestel als oorzaak van de brand reeds tijdens een eerste samenkomst tussen partijen op 15 februari 2019 ter sprake kwam. Zij wijzen verder op de dagvaarding in kort geding van 18 april 2019 waarin het bestaan van een gebrek in het analysetoestel als oorzaak van de brand werd aangevoerd.

⁵ Weens Koopverdrag – Verdrag der Verenigde Naties inzake internationale koopovereenkomsten betreffende roerende zaken.

4.3.2. Oordeel van de rechtbank

4.3.2.1. De rechtbank is van oordeel dat de huidige zaak, in beginsel, kan worden beoordeeld door middel van toepassing van het Weens Koopverdrag zonder dat aanvullend toepassing moet worden gemaakt van het nationale (Nederlandse of Duitse) materiële recht.

Onder het Weens Koopverdrag geldt dat, indien de verkoper niet-conforme goederen levert aan de koper, de koper zich kan beroepen op de remedies die worden opgesomd in artikel 45 van dat verdrag.

Die remedies bestaan onder meer uit schadevergoeding (artikel 45(1)(b)) waarvan het bedrag wordt bepaald overeenkomstig artikel 74. Dat artikel gaat uit van een volledige vergoeding, onder een beperking van voorzienbaarheid.

4.3.2.2. Het betoog van CCC en DDD komt erop neer dat AAA (in haar hoedanigheid van verzekeraar van BBB) en BBB in ieder geval het recht op schadevergoeding hebben verloren aangezien BBB niet heeft voldaan aan de vereisten van artikel 39 van het Weens Koopverdrag. Dat artikel bepaalt:

“1) De koper verliest het recht om zich erop te beroepen dat de zaken niet aan de overeenkomst beantwoorden, indien hij niet binnen een redelijke termijn nadat hij dit heeft ontdekt of had behoren te ontdekken van de verkoper hiervan in kennis stelt onder opgave van de aard van de tekortkoming.

2) In ieder geval verliest de koper het recht om zich erop te beroepen dat de zaken niet aan de overeenkomst beantwoorden, indien hij de verkoper niet uiterlijk binnen een termijn van twee jaar na de datum waarop de zaken feitelijk aan de koper werden afgegeven, hiervan in kennis stelt, tenzij deze termijn niet overeenstemt met een in de overeenkomst opgenomen garantietermijn.”

De rechtbank overweegt in dat verband dat artikel 39 van het Weens Koopverdrag niet vereist dat de kennisgeving/klacht voldoet aan bepaalde vormvoorwaarden. Het volstaat dat de koper te kennen geeft dat de zaak niet aan de overeenkomst voldoet *“onder opgave van de aard van de tekortkoming”*.

Het normdoel van de kennisgevingsplicht is om de verkoper de mogelijkheid te bieden om een bewijs te hebben, of zich bewijs te verschaffen, van de staat van de geleverde goederen en tegelijkertijd hem in staat te stellen desgevallend te remediëren aan de gesignaleerde gebreken.

Gelet op dat normdoel moet de koper de aard van de niet-conformiteit zoveel mogelijk specificeren.

Bij de ontdekking van een niet-conformiteit in een complex product zal de koper, als leek, echter in veel gevallen – met name tenzij hij deze kent op grond van de keuring van de koopwaar – de precieze oorzaak van die niet-conformiteit in eerste instantie niet kunnen aanduiden. In dat geval aanvaardt de rechtspraak dat de koper aan de verkoper de zichtbare tekenen (symptomen) van de niet-conformiteit omschrijft en verzoekt tot nader onderzoek om de oorzaak daarvan te achterhalen.⁶

4.3.2.3. In deze zaak staat vast dat reeds twee dagen na de brand tussen (vertegenwoordigers van de) partijen een expertise werd georganiseerd om de oorzaak van de brand te bepalen. Louter het gegeven dat men op zulke korte termijn een eerste expertise organiseerde in aanwezigheid van (vertegenwoordigers van) de verkoper en de fabrikant van het analysetoestel DDD CS-580A blijkt dat een niet-conformiteit in dat toestel werd aanzien als één van de (hoofd)hypotheses voor de oorzaak

⁶ Zie bijvoorbeeld de rechtspraak van deze rechtbank (Kh. Leuven 28 mei 2015, A/15/58) waarnaar wordt verwezen in het TPR 2020, 3/4, p. 1667, nr. 573 alsook de overige rechtspraak aldaar in voetnoot.

van de brand. Het kan moeilijk anders dan dat bij die samenkomst een mogelijke niet-conformiteit van het analysetoestel ter sprake is gekomen. Stukken 1, 2 en 3 van AAA/BBB wijzen daar ook op.

CCC en DDD kunnen bijgevolg niet redelijkerwijze voorhouden dat zij niet op de hoogte zouden zijn geweest van het gegeven dat AAA/BBB met betrekking tot de oorzaak van de brand (voornamelijk) in de richting van het door hen (respectievelijk) verkochte en geproduceerde analysetoestel keken.

In ieder geval geldt de dagvaarding in kort geding die AAA op 18 april 2019 liet betekenen aan CCC en DDD als een kennisgeving van niet-conformiteit. In die dagvaarding stelde AAA dat:

“Op 13 februari 2019 ontstond er een brand in een labo T.O.C. lokaal met zeer zware schade als gevolg.

In dit labo stonden twee analysetoestellen DDD, waarvan tweede gedaagde de producent is en die door de BBB bij eerste gedaagde werden aangekocht.

In de loop van de navolgende weken vonden meerdere samenkomsten plaats, ter gelegenheid waarvan gedaagden aanwezig waren en vertegenwoordigd door de technische experts van hun aansprakelijkheidsverzekeraars (voor eerste gedaagd verzekeraar MARKEL met experts VAN DER ZANDE en SCHÖNENBERG; voor tweede gedaagde: ZURICH met expert Wim RINGELE - bureau PENTA).

Partijen kwamen niet tot eensgezindheid over de technische oorzaak van het ontstaan van de brand.” (eigen nadruk)

Dat de conformiteit van het analysetoestel ter discussie stond, blijkt tevens uit de beschikking tot aanstelling van de gerechtsdeskundige die stelt: *“Verwerende partijen zijn respectievelijk verkoper en producent van toestellen die mogelijk aan de oorzaak lagen van de brand”* (eigen nadruk).

CCC en DDD hebben zich in het kader van de kort gedingprocedure niet verzet tegen de aanstelling van een gerechtsdeskundige wiens opdracht er onder meer in bestond om *“(…) analysetoestellen DDD, die in het in het (sic) labo bevonden op het ogenblik van de brand te beschrijven volgens hun kenmerken en ze aan een grondig onderzoek te onderwerpen gerelateerd naar de oorzaak van de brand en hun invloed op het ontstaan en verloop van de brand.”* (eigen nadruk)

Gelet op het voorgaande kunnen CCC en DDD niet redelijkerwijze voorhouden dat zij, ondanks de dagvaarding en de daaropvolgende kort gedingprocedure, door AAA niet in kennis werden gesteld van de beweerde niet-conformiteit van het door hen (respectievelijk) verkochte en geproduceerde analysetoestel.

4.3.2.4. CCC en DDD tonen niet aan dat voor de beoordeling van de toelaatbaarheid van de vorderingen van AAA en BBB aanvullend toepassing zou moeten worden gemaakt van het Nederlandse of het Duitse recht. Zelfs in de mate dat dat wel het geval zou zijn, tonen CCC en DDD niet aan dat de vorderingen onder dat toepasselijke (materiële) recht niet-toelaatbaar zouden zijn.

De rechtbank besluit tot de toelaatbaarheid van de ingestelde vordering.

4.4. Ten gronde: de oorzaak van de brand

4.4.1. Standpunt van de partijen

AAA en BBB stellen, op grond van het eindverslag van de gerechtsdeskundige, dat de brand werd veroorzaakt door een niet-conformiteit van het analysetoestel DDD CS-580A; met name een defect ter hoogte van de connectoren van de pneumatische kleppen.

CCC en DDD betwisten de zienswijze van eisende partijen en de gerechtsdeskundige. Zij menen dat de brand werd veroorzaakt doordat (de operator van) BBB naliet om de opvangbak voor gebruikte cups tijdig te ledigen. Als gevolg van die nalatigheid zouden (gloeiend hete) cups uit de opvangbak op de vloer zijn gerold waar zij de brand zouden hebben veroorzaakt. DDD verwijst bijkomend naar een verslag van haar technisch raadsman, dhr. ZZZ, waarin deze opmerkingen formuleert op de besluitvorming van de gerechtsdeskundige.

4.4.2. Oordeel van de rechtbank

4.4.2.1. De rechtbank stelt vast dat gerechtsdeskundige ir. YYY de omstandigheden en de oorzaak van de brand op 13 februari 2019 op zeer grondige wijze heeft onderzocht.

Op basis van de aangetroffen schadepatronen onderzocht de gerechtsdeskundige verschillende scenario's, waaronder de (naderhand door hem weerhouden) hypothese van een defect ter hoogte van de pneumatische kleppen maar ook de (door verwerende partijen naar voren geschoven) hypothese van de vallende analysecupjes.

In zijn voorlopig verslag adviseert de gerechtsdeskundige de rechtbank dat de schadepatronen overeenkomen met het scenario van een defect ter hoogte van de pneumatische kleppen. Daarentegen verwerpt de gerechtsdeskundige de hypothese van de vallende analysecupjes aangezien die hypothese de schade ter hoogte van de pneumatische kleppen en de verdeelstekker erboven niet zou verklaren.

De rechtbank verwijst in dat verband naar volgende passages van het deskundig verslag:

- *“Uit de reconstructie is duidelijk dat, indien het afvalbakje voor de analysecups vol is, en er nog bijkomende analyses worden uitgevoerd, de kans groot is dat een bijkomend analysecupje naast het analysetoestel valt.*

Indien een dergelijk heet analysecupje vervolgens tegen een kunststof zuurstof- of persluchtleiding terechtkomt, zou dit de oorzaak van een brand kunnen betekenen. De zuurstof zal bovendien een brand zeer sterk aanwakkeren.

In dit geval meen ik echter uit de brandpatronen die worden teruggevonden, dat dit niet als oorzaak voor de brand moet weerhouden worden.

In het geval een heet analysecupje naast het toestel viel en zelfs een zuurstofleiding had doorgebrand, zou er een brandpatroon moeten zichtbaar zijn aan de onderzijde van het analysetoestel en de infraroodcel. Er zou ook waarschijnlijk een lokale sterkere inbranding van de tafel zijn geweest. Dit is niet het geval zoals uit de voorgaande bespreking van de vaststellingen blijkt.

De brandpatronen die worden vastgesteld geven aan dat de brand ontstaan is aan de rechterzijde van het analysetoestel en dit ter hoogte de pneumatische kleppen gemonteerd op een metalen rooster aan de achterwand.

Er werd vastgesteld dat de connector van de pneumatische kleppen zeer zwaar en van binnenuit aangetast is. Dit kan enkel verklaard worden als de oorsprong van de brand in deze zone gelegen is.

Dit heeft tot gevolg gehad dat kunststof onderdelen smolten en neerdruppelden waardoor secundaire brandschade optrad. De overige schadepatronen die werden vastgesteld zijn verklaarbaar door de aanwezigheid van de zuurstof die de brand lokaal sterk aanwakkerde.”⁷

- *“Uit het onderzoek van het kwestieuze toestel zijn een aantal elementen naar voor gekomen, die niet kunnen verklaard worden door een brand dewelke is ontstaan buiten het toestel.*

Opvallend in de vaststellingen bleek de volledige verkoling van de connectoren en elektronische gedeeltes van de pneumatische kleppen (zoals aangetoond in foto B.36, hieronder nogmaals weergegeven).

Ik verwijs verder naar onderstaande foto van het wegnemen van het metalen rooster uit het kwestieuze toestel. De verdeelstekker, die geplaatst was boven het rooster is eveneens volledig weggebrand.

De zware schade ter hoogte van de verdeelstekker en de connectoren en elektronisch gedeelte van de pneumatische kleppen kan niet verklaard worden doordat een brand via de onderzijde het toestel zou hebben binnengedrongen en tussen de achterzijde en het metalen rooster zou hebben gewoed. In voorkomend geval zou ook aan de leidingen achter de connectoren zware brandschade moeten zin, hetgeen echter niet het geval is.

Uit bovenstaande foto blijkt dat brandende kunststof op de kunststofleiding is gevallen en deze heeft weggebrand. Op de foto is duidelijk zichtbaar dat de zone links niet verder is weggebrand.

Het gedeelte rechts daarentegen is wel volledig weggebrand en heeft zich voortgeplant richting muur. De onderstaande foto geeft ook aan dat lokaal in deze zone de kunststof omhulling van de elektrische bekabeling is weggebrand, hetgeen kan verklaard worden door de verhoogde zuurstoftoevoer.

Besluit: Op basis van de bovenstaande analyses meen ik dan ook dat scenario 3 waarbij een defect is opgetreden ter hoogte van de connectoren van de pneumatische kleppen, de aangetroffen schadepatronen volledig verklaren en dat dit dan ook als technische oorzaak van de brand dient beschouwd te worden.”⁸

4.4.2.2. In repliek op de opmerkingen van (de technisch raadslieden van) CCC en DDD op het voorlopig voorverslag waarbij zij, opnieuw, de hypothese van de vallende analysecupjes naar voren schuiven, stelt de gerechtsdeskundige:

“In sectie 5.1 van dit verslag heb ik de verschillende mogelijke scenario's, die de oorzaak van de brand kunnen zijn, beschreven en aangegeven in welke mate deze overeenstemmen met de technische vaststellingen die werden uitgevoerd.

Het is immers bij een brandonderzoek noodzakelijk dat de technische vaststellingen consequent zin met de mogelijke scenario's.

Een bepaald scenario kan vanuit een menselijke perceptie misschien het meest logische lijken, doch dit dient steeds onderbouwd te worden met de technische vaststellingen. Dit is niet het geval met het scenario dat wordt voorgehouden door de technisch adviseur van de bv CCC.

⁷ Blz. 23 van het deskundig eindverslag (eigen nadruk).

⁸ Blz. 39-43 van het deskundig eindverslag (eigen nadruk).

In casu blijkt dat de connectoren en elektronische gedeeltes van pneumatische kleppen, die op het metalen rooster geplaatst waren tegen de achterzijde van het toestel, volledig verkoold waren (zie sectie 5.1). Ook de verdeelstekker die in de omgeving aanwezig was is volledig verdwenen.

De volledige verkoling van de connectoren en het elektronisch gedeelte van de pneumatische kleppen wijzen op een langdurige verhitting waardoor dit onderdeel volledig gepyrolyseerd werd. Dit kan onmogelijk zijn ontstaan ten gevolge van vlammen, die via de ventilator zouden zijn binngetrokken in het toestel. In een dergelijk geval zouden de connectoren immers smeltschade vertonen doch geen volledige verkoling vermits de aard van de aantasting door vlammen in dat geval van kortere duur was.

Ook het scenario waarbij de schade zou ontstaan zijn doordat zich bijzondere omstandigheden voordeden door de aanwezigheid van bijkomende zuurstof kan niet gevolgd worden. In dit geval zou de schade zich moeten voordoen het volledige gedeelte tussen de onderzijde van het toestel en de zone van de connectoren, hetgeen niet kon worden vastgesteld.

Dit betekent dat er derhalve maar een mogelijk scenario kan gevolgd worden, met name een brand waarbij een probleem zich voordoet ter hoogte van de connectoren en het elektronisch gedeelte van de pneumatische kleppen. De hitte die ontstond heeft verder smeltende kunststof onderdelen veroorzaakt die zijn neergedruppeld op de zuurstofleiding. Deze is gesmolten en de brand heeft zich via deze leiding kunnen verder planten stroomopwaarts i.e. richting aansluiting van de muur). De hevige aantasting van de onderdelen buiten het toestel bevestigen dit.

Ik wijs er verder op dat het feit dat een reconstructie door DDD GmbH niet tot hetzelfde resultaat heeft geleid waarbij een connector verkoolde, uiteraard niet betekent dat het kwestieuze toestel niet behept was met een probleem.” (eigen nadruk)

De gerechtsdeskundige heeft de opmerkingen van CCC en DDD op die manier op oordeelkundige en afdoende wijze beantwoord.

4.4.2.3. Het eenzijdig verslag van dhr. ZZZ, als technisch raadsman van DDD, spreekt de besluitvorming van de deskundige gedeeltelijk tegen. Dat verslag – dat vrij summier is en bovendien werd opgesteld na neerlegging van het deskundig eindverslag – kan de rechtbank evenwel niet overtuigen.

De partij die verkiest om elementen niet te onderwerpen aan het debat op tegenspraak voor de gerechtelijke deskundige verliest, zoals de raadsman van DDD ter zitting terecht aanhaalt, daarmee niet het recht om ten aanzien van de rechter kritiek uit te oefenen op de bevindingen en adviezen van de gerechtsdeskundige. De keuze van die partij om het technisch debat voor de deskundige te ontwijken is echter niet van aard om haar argumenten kracht bij te zetten. De nadien toch aangevoerde kritiek zal in dat geval ernstig en feitelijk onderbouwd moeten zijn om de rechter ervan te overtuigen dat het advies van de deskundige moet opzij geschoven worden.

De rechtbank stelt vast dat de (later aangezochte) technisch raadsman van DDD geen onderzoek ter plaatse uitvoerde en geen getuige was van de tegenspraak tussen de partijen tijdens de expertiseverrichtingen. Dhr. Pauwels heeft het analysetoestel, noch de ruimte waarin de brand heeft gewoed, onderzocht en zijn opmerkingen zijn enkel en alleen op fotomateriaal gebaseerd. Zijn bevindingen ontkrachten de bevindingen van de gerechtelijke deskundige dan ook geenszins, en waar zij deze tegenspreken, moet in deze de voorkeur worden gegeven aan de bevindingen van de onpartijdige gerechtelijke deskundige.

De rechtbank stelt verder vast dat dhr. ZZZ zich ertoe beperkt te besluiten dat het persluchtventiel niet de oorzaak van de brand zou zijn geweest en dat er te weinig diepgaand technisch onderzoek is uitgevoerd om een brandoorzaak te bepalen. Dhr. Pauwels stelt zelf evenwel niet wat dan wél de oorzaak van de brand is geweest; laat staan dat hij daartoe enige motieven meedeelt.

4.4.2.4. De rechtbank is bijgevolg van oordeel dat een technisch defect aan het analysetoestel DDD CS-580A aan de oorzaak van de brand ligt en dat de technische aansprakelijkheid gelegen is bij fabrikant DDD.

In de juridische verhouding tussen BBB en de gespecialiseerde verkoper CCC betekent dat dat CCC aan BBB een analysetoestel verkocht en leverde dat niet-conform bleek te zijn. Bijgevolg is CCC gehouden tot vergoeding van de daaruit volgende schade aan BBB en AAA; voor zover die laatste partij in de rechten van BBB is gesubrogeerd.

Als leverancier van CCC en fabrikant van het (gebrekkige) analysetoestel moet DDD haar medecontractant CCC vrijwaren tegen iedere veroordeling die in deze zaak lastens haar wordt uitgesproken.

4.5. Schadebegroting

4.5.1. Standpunt van de partijen

De rechtbank stelt vast dat de technisch adviseurs van de partijen tot een minnelijk akkoord zijn gekomen met betrekking tot de schadecijfers voor de materiële schade en de bedrijfsschade:

Dat akkoord werd door de gerechtsdeskundige geakteerd als volgt:

Materiële schade:

Post	Nieuwwaarde (euro, excl. BTW)	Werkelijke waarde (euro, excl. BTW)
Gebouw	52.561,58	49.933,50
Inhoud	138.596,38	117.806,92
A+O Gebouw	45.947,88	45.947,88
A+O Inhoud	25.000,00	25.000,00
R+B	1.094,83	1.094,83
TO	3.000,00	3.000,00
Totaal	266.200,67	242.783,13

Bedrijfsschade:

Post	Weerhouden bedrag (euro)
Kosten dubbele meting methode Walkley and Black	60.797,00
Meerkost meting methode Walkley and Black	12.009,00
Ombouw naar methode Walkley and Black	1.000,00
Huur demo toestellen Eltra	Voorbehoud, mits voorlegging factuur
Extra uren mevr. Van Neck en mevr. H. Vandendriessche	13.818,00
Meerkost analyse zwavelbepaling	4.470,00
Meerkost analyse stikstofbepaling	9.433,00
Validatie demo toestel Eltra	3.000,00
Totaal	104.527,00

AAA stelt dat zij 168.607,19 euro uitkeerde aan haar verzekerde BBB als vergoeding voor de materiële schade zodat zij voor dat bedrag in de rechten van BBB is gesubrogeerd en voor dat bedrag aanspraak maakt op een vergoeding vanwege CCC als medecontractant van BBB.

BBB vordert op haar beurt een vergoeding voor haar bedrijfsschade voor een bedrag van 104.527 euro.

CCC en DDD stellen dat er tussen partijen enkel een akkoord werd geakteerd omtrent de schadecijfers, doch niet omtrent de verschuldigdheid ervan. Zij stellen dat BBB slechts schade leed als huurder van het gebouw, niet als eigenaar – aangezien de KU Leuven eigenaar was – zodat zij hoogstens aanspraak kan maken op de schadeposten waarvan vaststaat dat deze betrekking hebben op de inhoud van het gebouw en begroot in werkelijke waarde.

DDD voert bijkomend aan dat de rechtbank bij de begroting van de schadevergoeding bijkomend ook het gedeelte eigen aansprakelijkheid in hoofde van BBB nog in mindering moet brengen.

4.5.2. Oordeel van de rechtbank

4.5.2.1. Wat de door AAA gevorderde vergoeding voor materiële schade betreft overweegt de rechtbank dat AAA slechts rechtmatig aanspraak kan maken op de vergoeding van haar verzekeringsuitkeringen aan BBB die betrekking hebben op de inhoud van het gebouw (begroot in werkelijke waarde), de kosten van redding en behoud en de schadepost wegens tijdelijke onbruikbaarheid; aldus voor een bedrag van **146.901,75 euro**.

AAA toont niet aan dat de KU Leuven (als eigenaar van het gebouw) of haar brandverzekeraar ten opzichte van AAA of BBB een vergoeding heeft gevorderd voor schade aan het gebouw.

Zoals uiteengezet in randnr. 4.5 weerhoudt de rechtbank geen eigen aansprakelijkheid voor de brand in hoofde van BBB zodat er ook geen objectieve reden bestaat om een dergelijke eigen aansprakelijkheid in mindering te brengen van de schadevergoeding.

4.5.2.2. Wat de door BBB gevorderde vergoeding voor bedrijfsschade betreft bestaat er tussen de partijen geen betwisting.

De hoofdeis van BBB wordt dan ook integraal gegrond verklaard voor een bedrag van **104.527 euro**.

4.6. **Gerechtskosten**

In de procesverhoudingen tussen AAA en BBB, enerzijds, en CCC, anderzijds, wordt CCC in deze zaak voor het merendeel⁹ in het ongelijk gesteld. Zij wordt bijgevolg in toepassing van artikel 1017 van het Gerechtelijk Wetboek veroordeeld tot betaling van de gerechtskosten van AAA en BBB, zoals hierna begroot.

AAA en BBB zijn in die procesverhouding de in het gelijk gestelde partij en hebben bijgevolg recht op de forfaitaire tegemoetkoming bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek, zijnde geïndexeerde basisrechtsplegingsvergoeding bepaald door de waarde van de hoofdeis.

Aangezien AAA en BBB worden vertegenwoordigd door dezelfde raadsman wordt de rechtsplegingsvergoeding tussen hen bij helften verdeeld (artikel 1, tweede lid RPV-KB¹⁰).

⁹ De ten opzichte van die partij ingestelde vorderingen worden immers voor meer dan 92% gegrond verklaard.

¹⁰ RPV-KB – Koninklijk besluit van 26 oktober 2007 tot vaststelling van het tarief van de rechtsplegingsvergoeding bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek en tot vaststelling van de datum van inwerkingtreding van de artikelen 1 tot 13 van de wet van 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van de advocaat.

De rechtbank merkt op dat het bedrag van de door AAA gevorderde kosten voor het deskundigenonderzoek (nl. 18.607,59 euro) niet correct is. Bij beschikking van 22 februari 2022 werden de kosten van het deskundigenonderzoek in kort geding bepaald op 13.760,87 euro.

De rechtbank vermoedt dat er louter sprake is van een materiële vergissing in hoofde van AAA daar het bedrag van 18.607,59 euro overeenstemt met het bedrag van de uitkering aan haar verzekerde van 3 september 2021.

In de procesverhouding tussen CCC en DDD is DDD de in het ongelijk gestelde partij. Zij wordt bijgevolg in toepassing van artikel 1017 van het Gerechtelijk Wetboek veroordeeld tot betaling van de gerechtskosten van CCC, zoals hierna begroot.

CCC is in die procesverhouding de in het gelijk gestelde partij en heeft bijgevolg recht op de forfaitaire tegemoetkoming bedoeld in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek, zijnde geïndexeerde basisrechtsplegingsvergoeding bepaald door de waarde van de hoofdeis.

OP GROND VAN DEZE REDENEN BESLIST DE RECHTBANK:

Verklaart de hoofdeis toelaatbaar en gegrond in de volgende mate.

Verklaart de eis in gedwongen tussenkomst en vrijwaring toelaatbaar en gegrond.

Veroordeelt BV CCC tot betaling van **146.901,75 euro** aan NV AAA, te vermeerderen met interesten op dit bedrag aan de wettelijke interestvoet overeenkomstig de wet van 5 mei 1865 betreffende de lening op een bedrag van 75.000 euro vanaf 28 februari 2019, op een bedrag van 50.000 euro vanaf 29 maart 2019, op een bedrag van 21.901,75 euro vanaf 5 april 2019 tot op de datum van gehele betaling.

Veroordeelt BV CCC tot betaling van **104.527,00 euro** aan VZW BBB, te vermeerderen met interesten op dit bedrag aan de wettelijke interestvoet overeenkomstig de wet van 5 mei 1865 betreffende de lening vanaf 1 oktober 2019 (datum minnelijk akkoord) tot op de datum van gehele betaling.

Veroordeelt **GMBH DDD om BV CCC te vrijwaren** tegen iedere veroordeling die in deze zaak lastens haar is uitgesproken, zowel in hoofdsom, interesten als gerechtskosten.

In de procesverhouding tussen NV AAA en VZW BBB, enerzijds, en BV CCC, anderzijds, veroordeelt BV CCC tot betaling van de integrale gerechtskosten van NV AAA en VZW BBB waarbij die gerechtskosten worden bepaald op:

- in hoofde van NV AAA:
 - dagvaardingskosten (kort geding): 879,81 euro;
 - rechtsplegingsvergoeding (kort geding): 1.800 euro;
 - deskundigenonderzoek (kort geding): 13.760,87 euro;
 - dagvaardingskosten (ten gronde): 1.394,49 euro
 - rechtsplegingsvergoeding (ten gronde): 1/2 van 10.500 euro = 5.250 euro
- in hoofde van VZW BBB:
 - rechtsplegingsvergoeding (ten gronde): 1/2 van 10.500 euro = 5.250 euro

In de procesverhouding tussen BV CCC en GMBH DDD, veroordeelt GMBH DDD tot betaling van de integrale gerechtskosten van BV CCC waarbij die gerechtskosten worden bepaald op 10.500 euro rechtsplegingsvergoeding.

Verklaart dat de overige gerechtskosten moeten worden gedragen door degene die ze heeft gemaakt.

Het anders of meer gevorderde is ongegrond.

Veroordeelt GMBH DDD tot betaling van het rolrecht van 165 euro aan de Belgische Staat, na ontvangst van een betaalbericht van de FOD Financiën.